Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/24/228003

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Telling dak- en thuislozen via Ethos Light

Datum: 7 februari 2024

Kernboodschap

Door middel van deze raadsinformatiebrief wil het college u graag informeren over de deelname aan de ETHOS-Light telling Dak- en Thuisloosheid.

Toelichting

Op 30 november 2022 heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het Nationaal Plan Dakloosheid 'Eerst een thuis' gelanceerd. Het plan stelt de hoge ambitie om dakloosheid in Nederland fors en structureel terug te dringen. Hiermee wordt aangesloten bij de Verklaring van Lissabon om dakloosheid in 2030 te beëindigen (European Commission, 2023).

Om dit te realiseren zijn er allereerst goede ken- en stuurgetallen nodig over de omvang van dak- en thuisloosheid. Het beste wat we nu hebben is een landelijke schatting van het CBS. Deze schatting is slechts gebaseerd op het aantal mensen dat verblijft binnen de maatschappelijke opvang in de leeftijd van 18 t/m 65 jaar. Deze schatting is daardoor onvolledig, niet regionaal toegespitst en biedt onvoldoende vertrekpunt voor lokaal en regionaal beleid.

De ETHOS classificatie wordt in Europa gezien als de best onderbouwde en meest gezaghebbende manier om dakloosheid te meten. ETHOS staat voor 'European Typology of Homelessness and Housing Exclusion' en hanteert een definitie waarbij dak- en thuisloosheid wordt gezien als een gebrek aan volwaardige huisvesting. Hierdoor wordt niet alleen feitelijke dakloosheid, maar ook een groep mensen die geen veilig eigen (t)huis hebben in beeld gebracht. Deze definitie is dan ook overgenomen in het Nationaal Actieplan Dakloosheid.

Proces en gevolgen

De ETHOS-Light telling is ontwikkeld als instrument om het aantal dak- en thuisloze mensen in kaart te brengen. De methode is ontwikkeld in opdracht van de Europese Commissie door de universiteit van Leuven. Het betreft een 'point-in-time' telling, waarbij professionals op een afgesproken dag alle bij hen bekende dakloze personen tellen door middel van een korte en anonieme enquête.

Met hulp van de Hogeschool van Utrecht en het Kansfonds heeft de regio Noordoost Brabant vorig jaar als eerste regio in Nederland op deze manier de dak- en thuisloze mensen in hun regio geteld. Dit jaar zijn er 6 regio's (in totaal 55 gemeenten) die aan de telling meedoen, waarvan regio Gelderland-Zuid de grootste is.

Doordat we met de ETHOS Light Telling de doelgroep beter in beeld brengen, kan het lijken alsof het aantal dak- en thuisloze personen gestegen is. Dit kan politieke vragen oproepen en leiden tot aandacht in de media. Daarom is het belangrijk om vanuit de regio zo duidelijk en proactief mogelijk te communiceren over de feiten. De kern hierbij blijft dat de doelgroep er op dit moment al is en dat die aantallen er dus nu al zijn. Het enige wat we doen is dat we hen beter in beeld brengen ten behoeve van het opstellen van een zo passend mogelijk actieplan.

Uitvoering of Vervolgstappen
Op 24 januari heeft de startbijeenkomst van de Ethos Telling plaatsgevonden. Voor deze bijeenkomst waren alle organisaties uitgenodigd die zicht hebben op significante aantallen dak- en thuisloze personen. Later zijn ook alle organisaties uitgenodigd met zicht op beperktere aantallen.
Op 9 april zal de teldag plaatsvinden. Organisaties hebben vanaf die datum twee weken de tijd om voor alle, bij hen bekende dakloze personen, de enquête in te vullen.
Op 23 september zullen de resultaten intern en besloten gedeeld worden met de gemeenten en betrokken partijen.
Op 9 oktober zal er een landelijk persbericht vanuit het Kansfonds en Hogeschool Utrecht verstuurd worden en op 11 oktober zal er een landelijk persmoment georganiseerd worden.

Deelname aan deze ETHOS-Light telling levert de best mogelijke ken- en stuurgetallen op m.b.t. tot de lokale en regionale aantallen daklozen. Dit biedt een goed uitgangspunt voor nader te vormen lokaal en regionaal beleid. Voor zowel de ETHOS-Light telling alsook het te vormen regionaal beleid wordt samengewerkt met de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen.

Communicatie
Zonder tegenbericht zal de raad na 23 september 2024 geïnformeerd worden over de resultaten van het onderzoek.

Geheimhouding
N.v.t.

Bijlage
- Brochure Ethos Telonderzoek GZ